

Tollboában a színpad fölött egy méterrel

Dexter Fletcher: Rocketman

A művészekről szóló életrajzi filmek nagy tragédiája, hogy a lényeghez, az inspiráció és az alkotás misztériumához a mozi eszközeivel hozzáférni, ha nem is lehetetlen, de azzal határos. Egy zenész esetében adott, hogy rengeteg zene kell hozzá, és ha híres zenésztől van szó – ismeretlenről nyilván ritkán készül biográfia –, nincs más út, mint bevállalni a tudatmódosító szerek és világraszóló bulik adta látomásosságot, és rálépni a sárga tégláutra a musical és a pszichedélia irányában.

Tűzpiros és narancssárga flitterekkel kivarrt, testhezálló jelmezben, abszurd méretű, vörös tollakkal borított szárnyakkal, ördögszarvakkal, orrán szívecske alakú, rózsaszín szemüveggel lép be a csoportterápiás szobába Elton Hercules John (Taron Egerton). Ő ragyog, körülötte szürke a világ: így indul, és így is folytatódik Dexter Fletcher filmje, amelyel a rendező végre megmutathatta, hogyan is tud valójában zenés (zenészes) filmet rendezni, miután a Freddie Mercury-ről szóló *Bohém Rapszódia* dirigálását a forgatás utolsó

pillanataiban vette át a kilépő Bryan Singertől, ám jó filmet már nem tudott kerekíteni belőle. „Milyen voltál gyerekként?” – kérdezi Eltontól a terápiát vezető hölgy, a film pedig még alig öt perce kezdődött, a tetőtől talpig paradicsommadárnak öltözött főszereplő máris a szó legszorosabb értelmében szembenéz a háromkerekű bicikliről integető Reginald Dwighttal – vagyis gyerekkori önmagával –, és mint egy csillámporos hurrikán söpör végig a vásznon az első musicaljelenet, utcai tömegkoreográfiával, kórussal és olyan tempóval, amitől kétségünk sem maradhat felőle, hogy a következő két órában miféle utazásra számíthatunk.

A kis Reginald Dwight már itt is – George Richmond operatőr jóvoltából – kiragyg a szinte szürkére fakított környezetből, pedig élete egy cseppet sem volt pompás. A királyi légierőnél szolgáló apja többet volt házon kívül, mint otthon, anyja pedig (Bryce Dallas Howard igazi jégkirálynő) valószínűleg már százszor megbánta, hogy valaha gyereket vállalt. Reginaldot egyetlen dolog tette boldoggá: a zenélés. A zongora billentyűit még alig érte el, de már eljátszott bármit, amit egyszer hallott. Amint tudott, kiszakadt a család „kebeléből”, és elindult az Elton Johnná válás strasz-

Szerelem vagy érdek? John céljai kifürkészhetetlenek

szokkal kikövezett útján. És ha eddig nem engedték volna el a realitást teljes mértékben, ez legkésőbb akkor bekövetkezik, amikor első nagyobb fellépéseinek egyikén, egy dal kellős közepén, Elton közönségével együtt felemelkedik a talajról, és a lebegésben végképp meghódítja leendő rajongóit. Több kritikus egyébként emiatt és az ehhez hasonlóan elvont pillanatok miatt fantasyként aposztrofálta a filmet – természetesen szó sincs ilyesmiről, épp csak a valóság több rétegének egy olyan stilizált bemutatásáról, amilyennel például Bob Fosse 1979-es, felejthetetlen *Mindhalálig zene (All That Jazz)* című szürreál-musical-tripjében találkozhattunk.

Bármennyire is próbálnék, nagyon nehezen tudnék elvonatkoztatni az idei Oscar-gálán díjakat bezsebelő *Bohém rapszódia*tól, és nemcsak a rendező személye miatt, hanem azért is, mert a sokkal kisebb promóciós kampánnyal megtámogatott *Rocketman* gyakorlatilag eltűnt az árnyékában. Ez az egybeesés egyébként szintiszta pech, hiszen a *Rocketman* eredetileg már 2014-ben forgatni kellett volna, ám különböző bonyodalmak miatt erre nem került sor. Pedig nagyon

sok ponton erősebb, mint a „társfilm”. Anélkül, hogy a legjobb főszereplő díját elnyerő Rami Maleket bármilyen szinten lebecsülném (a *Várad* hasábjain is megjelent Oscar-összefoglalónkban is említettem, hogy teljesítménye minden várakozást felülmúlt, főleg a nehezítő körülményeket figyelembe véve), az egyik – zenés filmnél nem elhanyagolható – különbség, hogy az Elton alakító Taron Egerton valóban énekel, még hozzá nem is akárhogy. Egy pillanatra nem viselkedik Elton John-imitátorként: saját hangján, hihetetlen erővel és lenyűgöző előadói jelenléttel tölti be a vásznat. És erre tere is van, hiszen a *Rocketman* minden értelmezés szerint musical: tele van zenével, Elton John jól ismert melódiáiba az összes szereplő bekapcsolódik itt-ott, és nemritkán táncrea is perdül a lendületes zongoradallamokra, míg a koreográfiák a történet legsötétebb pillanataiban is elrepiútnak egy másik, szebb, színesebb és vidámabb dimenzióba.

Elton John maga a magánéletét illetően a legzárkózottabb hírességek közé tartozik. A '80-as évekbeli drog- és alkoholproblémáinak megoldását, illetve az akkor még ritkaságszámba menő coming outját követően keveset hallani róla. Így azt sem tudom, valóban olyan lehangoló volt-e az élete, valóban olyan erős ellenszélben, haszonlesők és rosszakarók gyűrűjében építette-e karrierjét, ahogyan azt a film bemutatja. Sejthető, hogy bizonyos szintű szépítés jellemezheti a forgatókönyvet – hiszen Elton John maga executive producer-

Elton maga sem érti, hogy kerül egy musical kellős közepébe

ként szerepel –, de az is valószínű, hogy az elsöprő tehetségű, különc fiúnak nem lehetett könnyű. A szürke és szín-pompás jelenetek váltogatásával a film azt sugallja, a pompa és a csillogás világa egyfajta menekülés volt a számára, de annak köszönhetően, hogy sem a Broadwaytől, sem a pszichedéliától nem riad vissza, sikerül a lehetőségekhez képest leemelni az elefántcsonttoronyból, és közel hozni a nézőhöz ezt az extravaganciájában is titokzatos figurát. És Taron Egerton – garantálom, még hallani fogjuk ezt a nevet – annyival, amennyi a nercbundák és tollboák fölött és a kristálykeretes szemüvegek alatt kilátszik belőle, jó érzékkel lavíroz a valóság és a fantázia határán, és nagyon tökéletesen, egyszermind nagyon szerethető képet fest arról az Elton Johnról, akit mindeddig leginkább a popszakma érintetlen nagymestereként ismertünk. Nem maradnak titokban a függőségek, a szeretetéttség, amelyet sokan kegyetlenül kihasználnak, az öngyilkossági kísérlet, és a kicsapongások sincsenek mindössze a szexuális orientáció számlájára írva, mint ama fentebb említett másik filmnél.

Létezik igazi barátság. Bernie első perctől része volt Elton John világsikerének

A dinamikus dalbetétek és szürrealista látomások között jó pár meghatározó jelenetet tartogat a *Rocketman*, hiszen Elton John és a dalszövegíró Bernie Taupin (Jamie Bell) évtizedeken átívelő barátsága és szakmai együttműködése, amilyen idealizáltak tűnhet, annyira valódi, a csak a pénzt és a sikert hajszoló, gátlástalan producer, John Reid (Richard Madden arca megfeythetetlen) csel-szövései pedig kegyetlen gyomrosként hatnak.

Elton Johnról csakis ilyen filmet lehetett készíteni: túlzásokba esőt, bevállalókat, színeset, a valósággal legfeljebb köszönőviszonyban lévőket. És bár slágerpartira számítani nem érdemes – hiszen a cselekmény valahol a kilencvenes évek elején véget ér, így nem lesz sem *Oroszlánkirály*, sem *Sacrifice* –, az megjósolható, hogy még a stáblista után is sokáig pörög majd a fülünkben a válogatásalbum.

NAGY ORSOLYA

Rocketman, USA, 2019

Rendezte: Dexter Fletcher

A forgatókönyvet írta: Lee Hall

Szereplők: Taron Egerton, Jamie Bell, Richard Madden, Bryce Dallas Howard

88

Ulbert Ádám: Thalassa II. / Hal, vulkán, ikrek (részlet az installációból), fém, fa, poliuretán, gumi, epoxi, neon, olaj, vászon